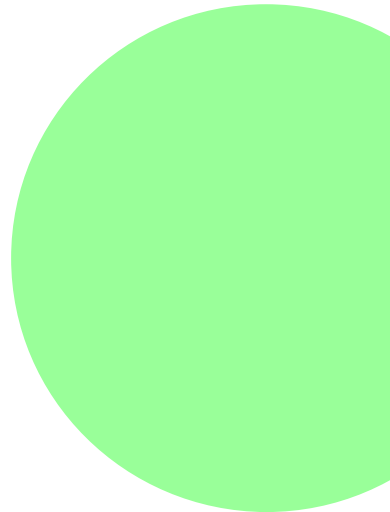
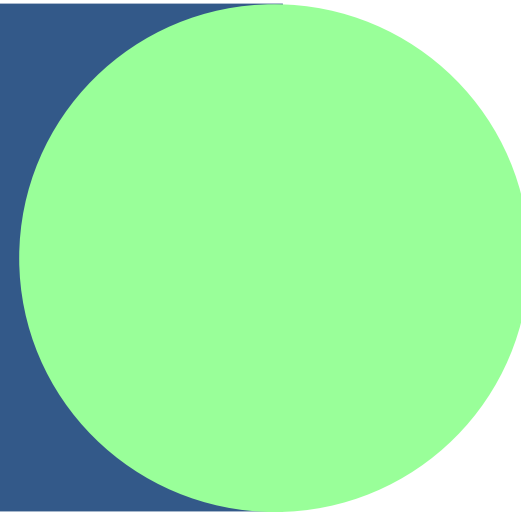

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus - ohjelma

Keski-Suomen
hyvinvointialueen
palveluiden
kehittämishankkeet

Esityksen sisältö

- Hyvinvointialueuudistuksen taustaa, tehtävät ja tavoitteet
- Keski-Suomen hyvinvointialue pähkinänkuoressa
- Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma
 - Tavoitteet
 - Rahoitus
 - Organisoituminen
 - Palveluiden saatavuus
 - Palveluketjut
 - Lasten, nuorten ja perheiden palvelut
 - Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille -hanke
 - Järjestöt mukana palveluiden kehittämisessä
 - Viestintä

Hyvinvointialueuudistus

- Suomen historian yksi merkittävimmistä hallinnollisista uudistuksista
- Eduskunta hyväksyi uudistuksen lainsäädännön 23.6.2021
- Hyvinvointialueet perustettiin 1.7.2021
 - 21 hyvinvointialuetta ja Helsinki
- 1.1.2023 vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille
- 1.7.2021 – 31.12.2022 välisenä aika valmistellaan hyvinvointialueen hallintoa, päätöksentekoa sekä palveluiden järjestämisvastuun siirtoa

Hyvinvointialueen tehtäviä

- Perusterveydenhuolto
- Erikoissairaanhoido
- Sosiaalihuolto
- Lasten, nuorten ja perheiden palvelut
- Työikäisten palvelut
- Mielenterveys- ja päihdepalvelut
- Vammaispalvelut
- Oppilas- ja opiskelijahuolto
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Pelastustoimi

Uudistuksen tavoitteet

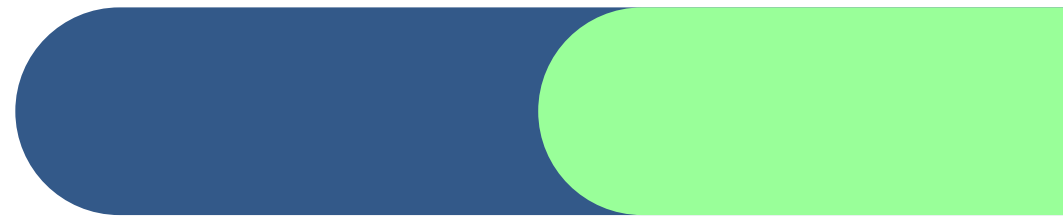
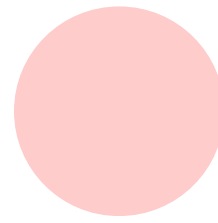
- Turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali-, terveys- ja pelastustoimenpalvelut kaikille keskisuomalaisille
- Parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta
- Kaventaa alueen hyvinvointi- ja terveyseroja
- Vastata ikääntymisen ja syntyvyyden laskun aiheuttamiin haasteisiin
- Turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti alueen sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palveluihin
- Hillitä palveluiden kustannusten kasvua
- Varmistaa pelastustoimen ja sosiaali- ja terveyspalveluiden keskinäinen yhteys synergiaedun tuottamiseksi

Miten asetettuihin tavoitteisiin päästään

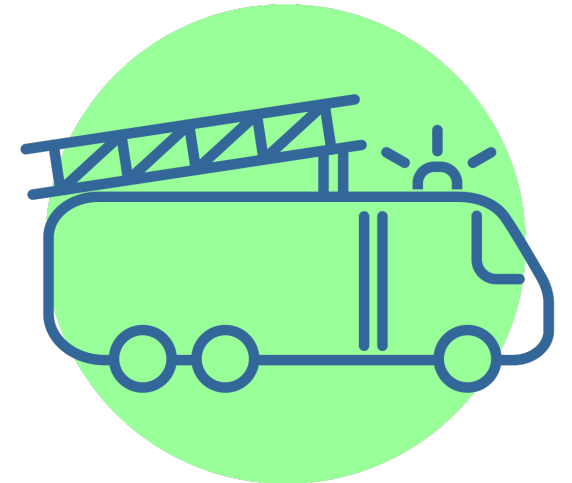
- Hyvinvointialueilla luodaan toimintarakenteita ja -tapoja vaikuttavien palvelukokonaisuuksien aikaansaamiseksi
- Perus- ja erityistason palveluiden entistä parempi yhteentoimivuus
- Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluiden saumattomuus

- Kaikki palvelut saman johdon (päätoksenteon) ja rahapussin äärellä koko alueella ja kaikkien palveluiden osalta
- Vastuu alueen palveluiden järjestämisestä "isommilla hartioilla"
 - Henkilöresurssit
 - Talousresurssit
 - Toimintamalliresurssit
 - Sähköisen asioinnin, digi- ja etäpalveluiden resurssit

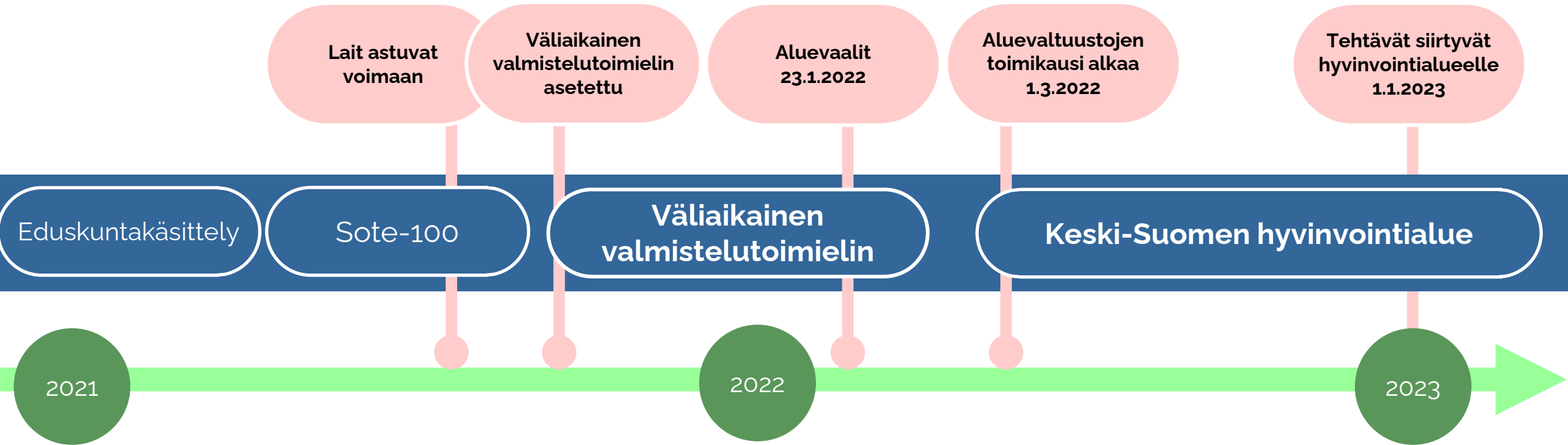

**Keski-Suomessa
sosiaali- ja
terveydenhuollon sekä
pelastustoimen
palveluiden
järjestämisvastuu siirtyy
Keski-Suomen
hyvinvointialueelle
1.1.2023.**

Uudistuksen aikataulu Keski-Suomessa

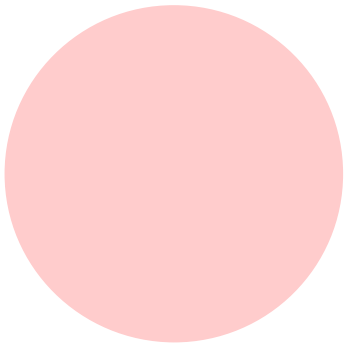

Palveluiden kehittäminen

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystyö -ohjelma 2020–2023

Muut kehittämishankkeet 2020–2023

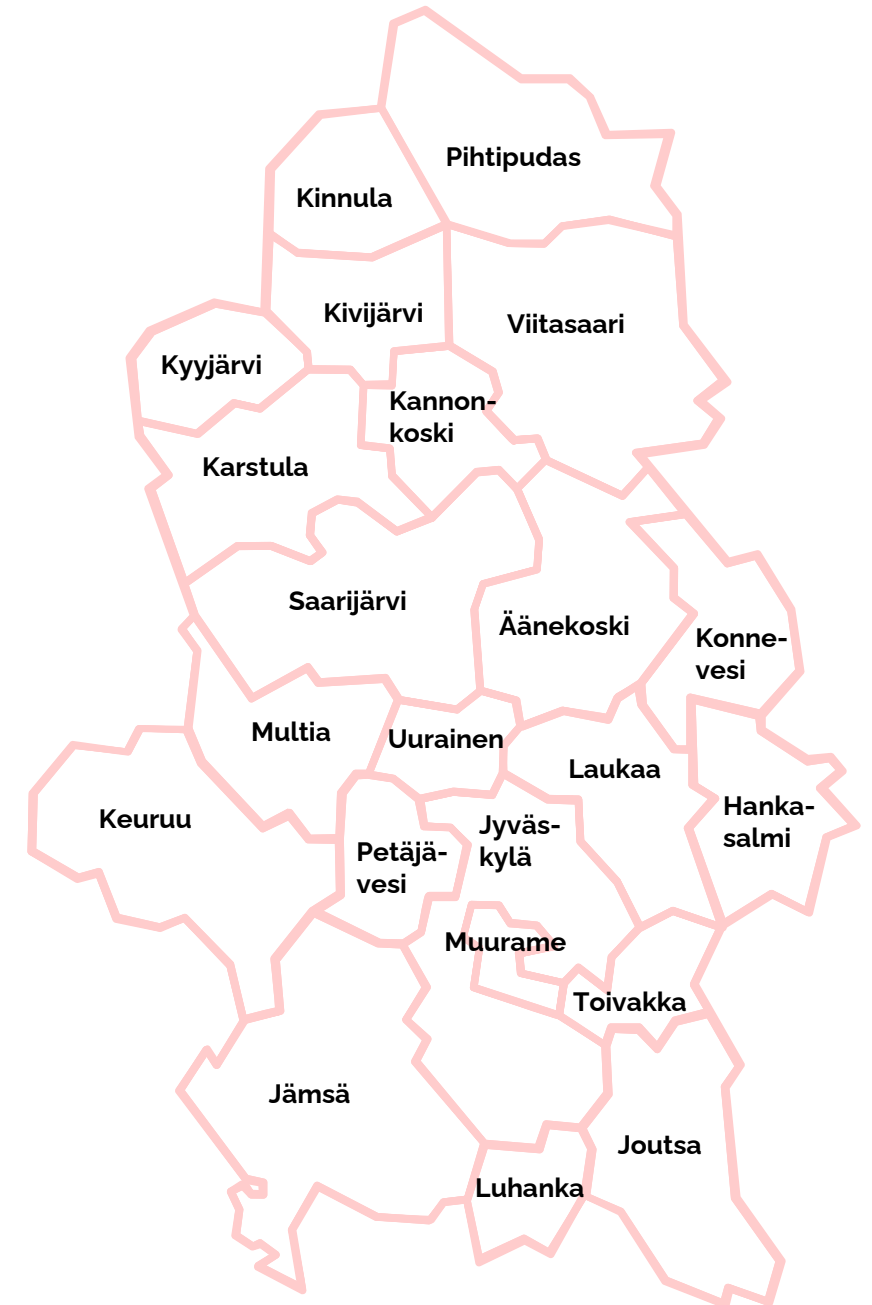
Keski-Suomen hyvinvointialue

Keski-Suomen hyvinvointialue

- Keski-Suomen hyvinvointialue muodostuu Keski-Suomen 22 kunnasta.
- Asukasmäärä: noin 273 000 (08/2021)
 - Väestötiheys 16,3 as/m²
 - Taajama-aste 81,1 %
 - Syntyneet 2 160
 - Kuolleet 2 850
 - Suurin ikäryhmä 70–74-vuotiaat, 18 403
 - Sairastavuusindeksi 108,1
 - 65 tai yli vuotiaita väestöstä 23,7 %

Tiedot vuodelta 2020.
- Talous: noin 1 000 milj. euroa/vuosi
- Henkilöstö: noin 10 000 henkilötyövuotta (htv)
 - Kunnat ja yhteistoiminta-alueet: 5 900 htv
 - Keski-Suomen sairaanhoitopiiri 3 300 htv
 - Keski-Suomen pelastuslaitos 335 htv
- Lue lisää Meidän Keski-Suomi -verkkosivulta: hyvaks.fi

Hyvinvointialueen tunnuslukuja

- Vertailtaessa kuntia indikaattoritiedon valossa Keski-Suomen hyvinvointialue näyttäytyy hyvinkin heterogeenisenä:
 - Väkiluku 699-143420
 - Asukastiheys 2,1 as/km²-122,5 as/km²
 - 0-6 vuotiaiden osuus väestöstä 3,1%-10,3%
 - 65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä 18,6%-41,6%
 - Kotona asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä 86,8%-95,8%
 - THL:n sairastavuusindeksi 79,4-175,1
- Vuonna 2025 on Keski-Suomessa on alle 13 vuotiaita 3 400 vähemmän, mutta 75 vuotta täyttäneitä 6 000 enemmän kuin nyt
- Vuonna 2030 on 75 vuotta täyttäneitä lähes 11 000 enemmän kuin nyt

Nykyiset perustason sote-palveluiden järjestäjät

- Yhteensä 25 organisaatiota
 - 8 terveydenhuollon
 - 17 sosiaalihuollon palveluiden järjestäjää
 - Keski-Suomen sairaanhoitopiiri, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri (Jämsä) ja Keski-Suomen pelastuslaitos

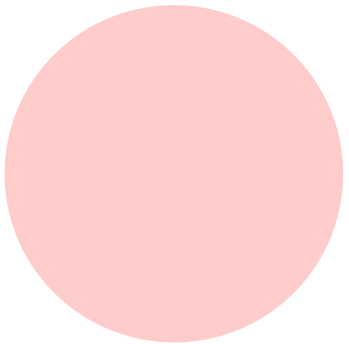
Terveydenhuollon järjestäjät

Sosiaalihuollon järjestäjät

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma

Tavoitteet

- Parantaa palveluiden yhdenvertaista saatavuutta, oikea-aikaisuutta ja jatkuvuutta
- Siirtää toiminnan painotusta ehkäisevään ja ennakoivaan työhön
- Varmistaa palveluiden laatu ja vaikuttavuus
- Vahvistaa palveluiden monialaisuutta ja yhteen toimivuutta
- Hillitä kustannusten kasvua

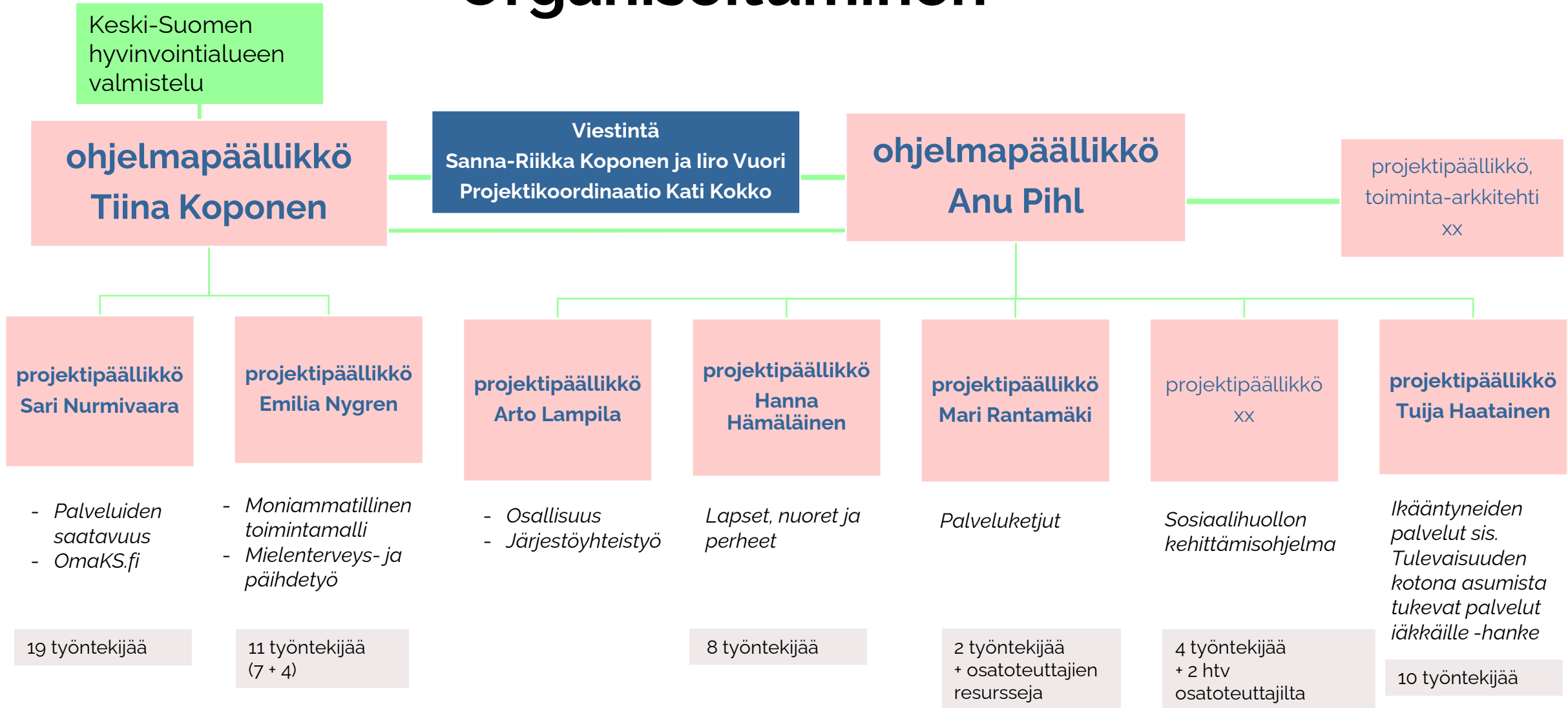
Rahoitus

- Rahoitus on 100 %, ei omavastuuta
- Rahoittajana sosiaali- ja terveysministeriö (STM)

Ensimmäinen haku 2020-2022	3 584 000
Täydennyshaku syksyllä 2021	7 224 185 (31.12.2023 saakka)
	10 808 185
Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille –hanke	1 536 000

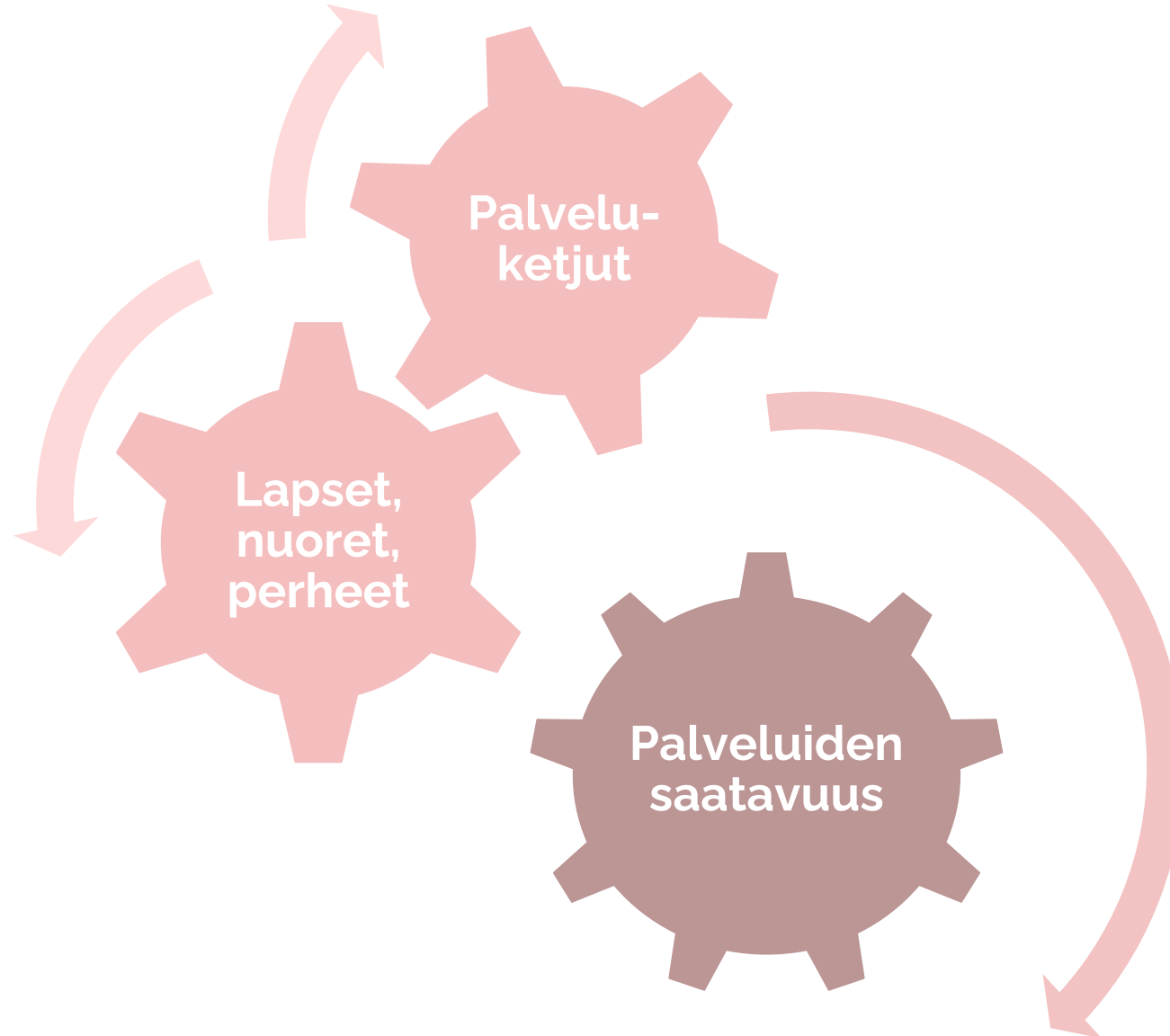

Organisoituminen

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelma

Palveluiden saatavuus

Palveluketjut

- Diabetes
- Mielenterveys- ja päihdepalvelu
- Palliatiivinen hoito ja saattohoito

Lasten, nuorten ja perheiden palvelukokonaisuus

Osallisuus ja järjestöyhteistyö

- OmaKS.fi, Keski-Suomen digitaalinen sosiaali- ja terveyskeskus
- Vastaanottojen moniammatillinen toimintamalli
- Asiakkuus-segmentointi, Suuntimapilotti
- **Seksuaali- ja terveysneuvonta** (ilmainen ehkäisy alle 22-vuotiaille)
- **Kuntoutuksen toimintamalli**
- **Ikäihmisten palvelut**
- **Vammaispalvelut**
- **Sosiaalihuollon kehittäminen**

- Palveluiden yhdenmukaistaminen, digitaaliset-, lähi- ja etäpalvelut
- Ennaltaehkäisy, varhainen tunnistaminen ja tuki
- Yhtenäiset ja vaikuttavat tunnistamisen, arvioinnin ja hoidon menetelmät
- Sujuvat konsultaatio-, yhteistyö- ja lähetekäytännöt
- Ammattilaisten osaamisen vahvistaminen
- Palveluketjutyön tuotteistaminen

- Lapsiperhepalveluiden yhteensovittaminen perhekeskustoimintamallin mukaisesti
- Psykososiaalisen tuen ja hoidon työmenetelmien levittäminen, Lapset puheeksi -menetelmä, IPC-koulutus, Cool Kids -menetelmä
- Lapsiperheoikeudelliset palvelut, maakunnallinen yksikkö
- Erityissosiaalityöntekijän työparituki lastensuojeluun
- **Lastensuojelun kehittäminen**
- **Digitaalisten palveluiden kehittäminen**

Palveluiden saatavuus

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma

Palveluiden saatavuus

Digitaaliset palvelut

Vastaanottojen moniammatillinen toimintamalli

Asiakkuus-segmentointi

Seksuaaliterveysneuvonnan kehittäminen ja ilmainen ehkäisy alle 22-vuotiaille

Tavoitteet

- Täydentää perinteisiä sote-keskuspalveluita sekä sujuvoittaa ja nopeuttaa palvelun saamista.

OmaKS.fi, Keski-Suomen digitaalinen sosiaali- ja terveyskeskus

- Asiakaspalvelua digitaalisesti: Chatbot, chat, Omaolo, sähköiset yhteydenottopyynnöt, videovastaanotot, omahoito
- Jyväskylä, Hankasalmi, Uurainen, laajenee Keski-Suomen hyvinvointialueelle
- Lääkäri, hoitaja, sosiaalihoitaja, elämäntapaohjaus, perhetyöntekijä. Jatkossa kohti kohdennettuja, eri ikäryhmille suunnattuja digipalveluita

- Tarkastella asiakkaan hoitoa ja palvelua yksilöllisistä lähtökohdista, sekä tunnistaa pysyvästä hoitosuhteesta hyötyvät asukkaat

- Asukkaan hoidon- ja palvelutarvetta tarkastellaan kerralla kokonaisvaltaisesti ja monipuolisesti
- Hyödynnetään eri ammattilaisia asian ratkaisemisessa
- Asukkaan asian hoitaminen käynnistetään ensimmäisestä kontaktista jonoon siirtämisen sijasta

- Palveluiden kohdentuminen, oikeat palveluiden oikeille asiakkaille, oikeaan aikaan
- Asiakaslähtöisen toiminnan lisääminen

- Asiakkaan tarvitsemat palvelut voidaan suunnitella aikaisempaa tehokkaammin huomioiden tarjolla olevat etä- ja lähipalvelut
- Asiakkuus muodostuu asiakkaan ja ammattilaisen arvioista
- Työkalun avulla asiakkaan pärjäämistä arvioidaan sekä hänen omien voimavarojensa näkökulmasta että hoidon vaatavuuden näkökulmasta

- Tarjota yhtäläiset oikeudet saada laadukasta neuvontaa ja ohjausta sekä mahdollistaa digitaalinen asiointi seksuaaliterveyden asioissa

- Seksuaaliterveysneuvonnan kehittäminen ja osaamisen vahvistaminen
- Digitaalisten seksuaaliterveyspalveluiden kehittäminen
- Ilmainen ehkäisy alle 22-vuotiaille kaikkiin kuntiin
- Seksitautien ennaltaehkäisy

Keskeiset toimenpiteet

Palveluketjut

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma

Palveluketjut

Diabetes

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Palliativinen hoito ja saattohoito

Tavoitteet

- Asukkaat saavat tukea elämäntapamuutostensa toteuttamiseen
- Yhtenäinen tyypin 2 diabeteksen hoito- ja palveluketju
- Hoidon laadun paraneminen

- Mielenterveys- ja päihdepalvelujen palveluketjun yhtenäistyminen
- Varhaisen tuen ja matalan kynnyksen palveluiden vahvistuminen ja saatavuuden paraneminen

- Laadukkaat elämän loppuvaiheen palvelut
- Yhtenäinen palliativisen hoidon ja saattohoidon palveluketju

Keskeiset toimenpiteet

- Sote-keskuksissa systemaattinen elämäntapaohjausprosessi (digitaalisesti/lähipalveluna toteutettavat ikäryhmittäiset pilotit, yksilö-/ryhmämuotoinen ohjaus)
- Sähköisen asiointin ja omahoidon mahdollisuuksien lisääminen
- Ammattilaisten osaamisen vahvistaminen
- Systemaattinen laatutyöskentely, vaikuttavuuden arviointi ja seuranta (esim. Logex, Terveystyötyarvio)
- Diabeteskeskuksen valmistelu vaativan diabeteksen hoitoon

- Mielenterveys- ja päihdepalveluiden ensilinjan vahvistaminen
- Perustason osaamisen lisääminen ja vahvistaminen
- Yhtenäistetään arvioinnin, tutkimisen, hoidon ja palveluohjauksen malleja maakunnallisessa kehittäjäverkostossa
- Vahvistetaan järjestöjen ja kokemusasiantuntijoiden roolia kehittämistyössä ja palveluiden rakenteissa

- Palliativisen keskuksen valmistelu
 - Palliativinen poliklinikka
 - Kotisairaala
 - Erityistason vuodeosastopaikat
 - Psykososiaalinen tuki
- Alueellisten työryhmien (osasto, kotisairaala, kotihoito, asumispalvelut) työskentely hoidon ja palveluiden laadun parantamiseksi
- Ensihoidon saattohoitoprotokolla
- Yhtenäiset ohjeet ja kirjaamiskäytännöt
- Kotisairaaloiminnan laajentaminen, satelliittiyksiköt (Kys ervan hankerahoitusta)

Lapset, nuoret ja perheet

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Perhekeskustoiminta

Monitoimijainen yhteistyö

Mielenterveys- ja päihde- palvelut

Työmenetelmien levittäminen

Tavoitteet

- Yhteensovitettu lapsiperhepalveluiden kokonaisuus

- Monitoimijaisen yhteistyön vahvistaminen

- Lasten ja nuorten mielenterveyden tukemisen vahvistuminen perustasolla

- Psykososiaalisen tuen ja hoidon työmenetelmien levittäminen ammattilaisille

Keskeiset toimenpiteet

- Lapsiperhepalveluiden yhteensovittaminen perhekeskustoimintamallin mukaisesti
- Kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen
- Perhekeskustoiminnan toimintasuunnitelman valmistelu
- Lasten ja perheiden digitaaliset palvelut
- Nuorten digitaaliset palvelut
- Ohjauksen ja neuvonnan kehittäminen

- Monitoimijaisen palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen
- Varhaisen tuen monitoimijainen tiimimalli
- Muu monitoimijainen yhteistyö osana lasten, nuorten ja perheiden palveluita

- Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelu hoito- ja palvelupolun valmistelu alkaa
- Perustason lasten ja nuorten mielenterveyden tukea vahvistetaan jalkautuvien erityistyöntekijöiden työn avulla
- Lasten ja nuorten neuropsykiatrisen tuen ja hoidon palvelu- ja hoitopolun sekä palveluiden kehittäminen käynnistyy

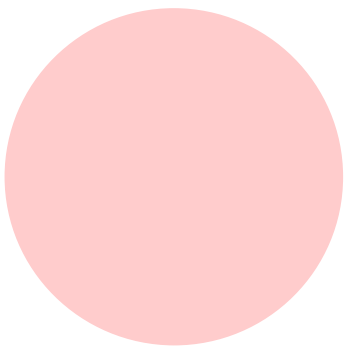
- Lapset puheeksi –menetelmän koulutus sisote-ammattilaisille
- IPC-koulutus (Interpersonal Counseling, interpersoonallinen ohjaus), mielialan laskun ensioireisiin 13–18-vuotiaille nuorille oppilas- ja opiskelijahuollon, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä nuorisovastaanoton ammattilaisille
- Cool Kids -menetelmä ahdistuksen hoitoon 7-17-vuotiaille
- Neuvokas Perhe -menetelmä, elämäntapaohjaus

Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille -hanke

- Tavoitteena varmistaa asiakaslähtöiset ja yhdenmukaisesti tuotettavat kotona asumista tukevat, laadukkaat palvelut Keski-Suomen hyvinvointialueella
- Keskeisinä toimenpiteinä kotona asumisen tukemisen toimintamallien jalkauttaminen, muun muassa
 - Palveluohjaus
 - Digi- ja teknologiakeskus
 - Muistihoitajaverkosto
 - Kotisairaalan hoidon tarpeenarviointi (KOHTA)
 - Moniammatillinen toimintamalli erityisosaamista vaativille asiakasryhmille
- Palveluita tuottaa osaava ja riittävä henkilöstö, joka tietää tavoitteet, tuntee ja osaa toimintamallit sekä tiedostaa oman roolinsa. Palveluiden tuottamisessa huomioidaan turvallisuus ja laatu

Järjestöt palveluiden kehittämisessä

Järjestöt palveluiden kehittämisessä

- Järjestöillä on keskeinen rooli palveluiden kehittämisessä
- Järjestöjen kanssa tehdään yhteistyötä ja käydään vuoropuhelua muun muassa hyvinvointialueen järjestö- ja osallisuusfoorumeissa sekä järjestöjen ja Keski-Suomen maakunnan kumppanuuspöydässä
- Järjestöt tuovat oman asiantuntemuksensa ja jäsenistönsä asiakaskokemustiedon palveluiden kehittämiseen
- Järjestöjen tarjoama tieto- ja neuvontatuki sekä muut palvelut kuten ryhmä- ja vertaistoiminta huomioidaan osana palvelukokonaisuutta

Vuoropuhelu

Vuoropuhelu muiden organisoimissa verkostoissa

Muun muassa
Kumppanuus-pöytä

Järjestöfoorumit

- Avoin tapahtuma
- Keskustelu
- Vuorovaikutus

Järjestöjen asiantuntijaryhmä

- Sote- ja pela- järjestöjen edustuksellinen toimielin,
- Tiiviimpi, pitkäkestoisempi dialogi

Järjestö-yhdyshenkilöt

Kontaktipiste
käytännön asioissa
ja arjessa

Hyvinvointialueen toiminnan kehittäminen

Järjestöedustus erilaisissa palvelupolkujen ja toimintamallien kehittämiseen liittyvissä ryhmissä, muun muassa Tulevaisuuden sote-keskus – ohjelmassa

- OmaKS.fi-palvelun sisältöryhmät
- Hyvinvointiryhmä
- Palvelupolkujen kehittäminen
- Palveluiden ja toimintamallien kehittäminen

Siirtymävaiheessa tapahtuva valmistelu

Järjestöedustus yhdenmukaisia toimintatapoja valmistelevissa sisältöryhmissä, muun muassa

- Kuntoutus
- Vammaispalvelut
- Mielenterveys- ja päihdepalvelut
- Ohjaus- ja neuvonta

Yhteiskehittäminen

Yhteistyötä useissa verkostoissa

Osallisuus ja
järjestö-
yhteistyöryhmä

Diabetes-
osaajien
verkosto

Elämäntapa-
ohjauksen
kehittäjäryhmä

Palliativisen
hoidon ja
saattohoidon
kehittäjä-
verkosto

Keski-Suomen
hyvinvointi-
ryhmä

Väliaikainen
valmistelu-
toimielin,
yhdyspinta-
jaosto

OmaKS.fi
sisältö-
työryhmät

Tulevaisuuden
sosiaali- ja
terveyskeskus -
ohjelman
ohjausryhmä

Keski-Suomen
perhekeskus-
yhdyshenkilö-
verkosto

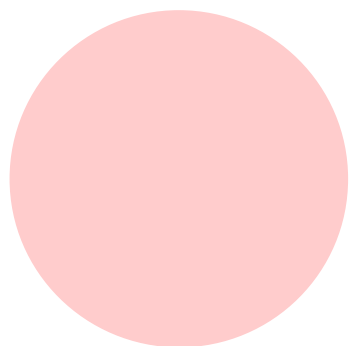
Lapset puheeksi
-ohjausryhmä

Lapset, nuoret
ja perheet –
yhteistyö-
työryhmä

Maakunnallinen
mielenterveys-
ja päihdetyön
kehittäjä-
verkosto

Henkilöstö-
järjestöjen
edustajat
jaostoissa

Viestintä

Viestintä

- Verkkosivut, hyvaks.fi
 - Löydät muun muassa tietoa palveluiden kehittämisestä, uutiset, blogin, tapahtumat, usein kysytyt kysymykset sekä yhteystiedot
- Sosiaalinen media
 - [Facebook](#)
 - [Twitter](#)
 - [Instagram](#)
 - [YouTube](#)
 - [LinkedIn](#)
- Uutiskirjeet
 - Henkilöstö
 - Järjestöt
 - Johto ja päättäjät
- Tilaisuudet ja tapahtumat

Kiitos

#hyvaks
#hyvinvointialueks
#hyväarkikaikille